

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quomodo Traianus Christianos conquiri vetuerit. Cap. XXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EVSEBII HISTORIAE

& Domini nostri sati: & pace tranquilla in tota ecclesia, vigente, ad Traiani Cæsaris usque tempora permanente, ad quæ quidem Simeon filius Cleophæ, quem supra mō-, strauimus, vitam producens, à sectis Iudæorum, quod ex, diuina domini progenie genus ducebat, per calumniam, similiter vocatur in iudicium, & eius nomen ea de re, ita ad Atticum virum cōsularem defertur: Qui cum mul-, tis diebus acerbas plagas pateretur, testimonium fidei, Christi fortiter perhibuit, adeo ut cum omnes, tum ipse, consularis, supra modum miraretur, quo pacto, cum esset, centum & viginti annos natus, talem & tam acerbūm, plagarum cruciatum sustinuerit. Quibus rebus tonfe-, &is, ad extreūum mandatum erat, ut in crucē ageretur., Deinceps idem auctor à nobis citatus, ea, quæ temporis-, bus nostro sermone modo percursis gesta sunt, addit:, nempe quod ad illa usque tempora (quandoquidem, si, qui erant, qui salubrem & syaceram salutaris prædicati-, onis regulam depravare & corrumpere studebant, in ob-, scuris tenebrarum latebris delituerunt) ecclesia integra., & incorrupta permanserat. Ceterūm postquam sacer-, apostolorum chorus variūm vitæ exitum, & diuersa mor-, tis genera pertulerat, præterieratq; illorum ætas, quibus, à Christo donatum erat, ut auribus diuinā ipsius sapien-, tiā coram acciperet, tunc certe falsa & veteratoria im-, pii erroris conspiratio exordium cœpit, idque illorum, fraude & astutia, qui doctrinam à veritate penitus alie-, nam disseminare laborarent, quique cum nemini aposto-, lorum amplius vita suppeteret, de cætero iam nudo ca-, pite (ut aiunt) syncero veritatis sermoni falsam & com-, mentitiam doctrinam ex aduerso opponere pro viribus, niterentur. Hegesippus quidem de his rebus hæc orati-, one complexus, sic ferè memorat. Nos iam via & ratione procedentes, ad reliquam historiam redeamus.

Quomodo Traianus Christianos conquiri vetuerit.

CAP. XXXVII.

IN nonnullis locis id temporis, tanta quidē & tā acris contra nos intendebarūt persecutio, vt Plinius Secun-
dus, qui inter puinciarū præfectos facile primas tulit,
ingenti

ingenti martyrum numero magnopere commotus, de multitudine eorum, qui erant quotidie pro fide trucidati, Traianum imperatorem certiore faceret. In quo referendo illud pariter adiecit, se non aliquando in illis comperisse, quod vel quicquam impietatis, vel quicquā contra legē omnino molirentur, præterquā quod primo diluculo ē somno excitati, Christū ut Deū hymnis celebrarent. Quinetiam adulteriū, homicidiū, & alia nefanda peccata, quae sunt cum his aliqua quasi cognatione cōiuncta, verāt, & omnia, quae sunt legibus cōgruentia sedulō exequuntur. Quibus quidē adductus Trajanus, tale promulgavit edictum, Christianos à nemine quidē inquirendos esse, oblatos autem puni oportere. Quod vbi erat factitatū, tametsi ardor persecutionis acerrime in nos intentatæ quodāmodo extinctus fuit: tamen his, qui nobis aliquid mali ingerere cupiebāt, nō minor relista videbatur occasio: dum hic quidē populus, illic autē cuiusq; regionis magistratus cōtra nos prorabat insidias, Sic vt quamuis non palam & apertè nos persequerētur, sigillatim tamen in quaq; prouincia suā in nos redintegrarent crudelitatem: & complures fideles pro Christo decertantes, variis martyrij generibus oc *Verba ip* cumberent. Istam autē historiam ex Tertulliani Apolo *sins* Tertia latinis literis perscripta (quā in superiore nostro po *tul. in A* suimus sermone) deprōpsimus. Atqui, inuenimus inquisitio *polog. cō-* quoq; in nos prohibitā: Plinius enim Secundus *tra gent.* cum prouinciā regeret, quibusdā Christianis damnatis, *cap. 2.* quibusdā gradu pulsis, ipsa tamen multitudine perturbatus, quid de cætero ageret, consuluit tunc Traianum Imperatorem, allegans præter obstinationem non sacrificandi, nihil aliud se de sacrī eorum comperisse, quām cœtus antelucanos ad canendum Christo ut Deo, & ad confœderandā disciplinam: homicidium, adulteriū fraudem, perfidiā, & cætera scelera prohibentes. Tunc Traianus rescripsit, hoc genus inquirendos quidem non esse, oblatos vero puniri oportere. Verum hæc isto modo.